

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

*Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною
«Основи комп'ютерної лінгвістики»*

рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень
спеціальність 035 Філологія
освітня програма

Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова: Німецька мова та література і переклад та англійська мова; Французька мова та література і переклад та англійська мова; Переклад (китайська та англійська мови); Переклад (іспанська та англійська мови)

Спеціалізація

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська; 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька; 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька; 035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська; 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.
“28” серпня 2023 року, протокол № 1
Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов
“29” серпня 2023 року, протокол № 15
Голова науково-методичної комісії

Анна КОТОВА

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити*. Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати виконання контрольних робіт, включених до навчального плану, курсових робіт, індивідуальних завдань, тестів, розрахунково-графічних робіт, рефератів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Основи комп'ютерної лінгвістики». Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання складає 4 кредити, тобто 120 годин. Обсяг самостійної роботи для денної форми навчання складає 92 години, заочної форми навчання – 112 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

	Денн а	Заочн а
Тема №1. Комп'ютерна лінгвістика як наукова дисципліна: визначення та історія становлення. Предмет, методи та завдання комп'ютерної лінгвістики.	8	10
Тема №2. Основні тенденції на світовому ринку мовних послуг.	8	10
Тема №3. Основні тенденції на вітчизняному ринку мовних послуг.	8	10
Тема №4. Інформаційно-комунікаційні технології письмового перекладу: системи автоматизації перекладу.	8	10

Тема №5. Інформаційно-комунікаційні технології письмового перекладу: системи менеджменту перекладу, засоби локалізації, засоби забезпечення якості перекладу.	8	12
Тема №6. Системи машинного перекладу: визначення, історія виникнення, класифікація.	8	10
Тема №7. Інформаційно-комунікаційні технології усного перекладу.	8	10
Тема №8. Організація сучасної перекладацької компанії: технічні аспекти.	8	10
Тема №9. Оцінювання якості перекладу: процедури та комп'ютерні засоби.	8	10
Тема №10. Галузеві стандарти.	8	10
Тема №11. Соціальні мережі, як засіб розвитку та просування фахівця.	8	10
Тема №12. Презентація рефератів.	4	–
Усього годин:	92	112

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Підготовка до лекцій, робота з конспектом та теоретичною літературою	30	50
2	Підготовка до семінарських занять	30	50
3	Підготовка реферату на одну із запропонованих тем: 1. Автоматичне розпізнавання тексту. 2. Автоматичне анотування та реферування тексту. 3. Корпусна лінгвістика. 4. Машинний переклад як центральна проблема штучного інтелекту. 5. Класифікації систем машинного перекладу. 6. Спеціалізовані системи машинного перекладу. 7. Робота з системами машинного перекладу: налаштування, кастомізація, рівні редагування тексту, обробленого засобами систем машинного перекладу. 8. Інтегровані системи перекладу. 9. Комп'ютерне навчання мов. 10. Найвні системи менеджменту перекладу, їх переваги та недоліки. 11. Найвні засоби локалізації, їх переваги та недоліки. 12. Найвні системи автоматизації перекладу, їх переваги та недоліки.	32	12
	Разом	92	112

Вимоги до студентів:

- 1) Підготовка до лекцій, робота з конспектом та теоретичною літературою здійснюються на постійній основі із залученням конспекту лекцій та джерел основної та додаткової літератури (дивись нижче).
- 2) Ознайомлення з теоретичними, методологічними та культурно-антропологічними засадами ОКЛ здійснюється на постійній основі із залученням конспекту лекцій та здійснюються на постійній основі із залученням конспекту лекцій та джерел основної та додаткової літератури (дивись нижче).
- 3) Підготовка реферату на одну із запропонованих тем. Здійснюється в письмовій формі із залученням конспекту лекцій та джерел основної та додаткової літератури (дивись нижче).

Форми контролю та критерії оцінювання. Завдання, винесені на самостійну роботу студентів, включені в тестові завдання для оцінювання роботи студентів на підсумковому контролі та в завдання (реферати) для оцінювання роботи студентів протягом семестру. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Основна література

1. Ольховська, А. С. (2018). *Розвиток фахової компетентності магістрів-перекладачів засобами інформаційно-комунікаційних технологій: теорія і практика: монографія*. Харків: ТОВ «Планета-Принт».
2. Ольховська, А. С. (2016). *Чинники успішного працевлаштування перекладача за фахом: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)*. Харків: Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна.
3. Ольховська, А. С. (2013). *Основи професійної майстерності перекладача: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова)*. Харків: Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Допоміжна література

1. Austermuehl, F. (2014). *Electronic Tools for Translators*. New York, NY: Routledge.
2. Bowker, L. (2002). *Computer-aided Translation Technology: A Practical Introduction*. Ottawa, Canada: University of Ottawa Press.
3. Chan, S.-W. (2004). *A Dictionary of Translation Technology*. Hong Kong, China: The Chinese University Press.
4. Hutchins, J., Somers, H. (1992). *An Introduction to Machine Translation*. London, England, San Diego, CA: Academic Press.
5. Kurematsu, A., Morimoto, T. (1996). *Automatic Speech Translation: Fundamental Technology for Future Cross-Language Communications*. Amsterdam, The Netherlands: OPA.
6. Mas-Jones, E. (2016). Developments in Interpreting Technologies. *MultiLingual, Issue January/February*, 26-29.
7. Muegge, U. (2012b). The silent revolution: Cloud-based translation management systems. *TC World*, 7, 17-21. Retrieved from: <http://www.tcworld.info/e->

[magazine/content-strategies/article/the-silent-revolution-cloud-based-translation-memory-systems](#).

8. Pym, A. (2011b). What Technology Does to Translating. *The International Journal for Translation and Interpreting Research*, 3(1), 1-9.
9. Pym, A. (2013). Translation Skill-Sets in a Machine-Translation Age. *Meta: Translator's Journal*, 58(3), 487-503.
10. Quah, C. K. (2006). *Translation and Technology*. Houndmills, England & New York, NY: Palgrave Macmillan.
11. *Routledge Handbook of Interpreting* (2015). H. Mikkelsen, R. Jourdenais (Eds.), London, England & New York, NY: Routledge.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

EBSCO Publishing – багатoproфільна база даних, яка нараховує понад 4600 журналів. (Доступ з Інформаційного центру "Вікно в Америку", Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В.Н. Каразіна)

Додаткові інформаційні ресурси розташовані на сторінці кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна: <http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>.